

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

SERAMİK VE CAM TEKNOLOJİSİ

DEKORATİF UYGULAMALAR

ANKARA 2008

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
1. YARI MAMÜL ÜZERİNDE DEKORLAMA TEKNİKLERİ.....	3
1.1. Motif	3
1.1.1 .Tanımı.....	3
1.1.2. Çeşitleri.....	4
1.1.3 Motif Oluşturma	4
1.2. İzleme Tekniği	5
1.2.1. Tanımı.....	5
1.2.2. Uygulama Tekniği	8
UYGULAMA FAALİYETİ	11
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	16
ÖĞRENME FAALİYETİ –2	18
2.1. Kazıma Tekniği.....	18
2.1.1. Tanımı.....	18
2.1.2. Uygulama Tekniği	19
UYGULAMA FAALİYETİ	21
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	23
ÖĞRENME FAALİYETİ–1	25
3.SİLİNDİRİK KAP ÜZERİNDE PARÇA EKLEMELİ DEKOR TEKNİĞİNİ UYGULAMA.....	25
3.1. PARÇA EKLEMELİ DEKOR TEKNİĞİ	25
3.1.1. Tanımı.....	25
3.1.2. Uygulama Tekniği	27
UYGULAMA FAALİYETİ	29
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	31
ÖĞRENME FAALİYETİ–4	33
4. SİLİNDİRİK KAP ÜZERİNDE AJUR DEKOR TEKNİĞİNİ UYGULAMA	33
4.1. AJUR TEKNİĞİ	33
4.1.1. Tanımı.....	33
4.1.2. Uygulama Tekniği	35
UYGULAMA FAALİYETİ	37
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	39
ÖĞRENME FAALİYETİ–5	41
5. SİLİNDİRİK KAP ÜZERİNDE ASTARLAMA DEKOR TEKNİĞİNİ UYGULAMA... 41	41
5.1. ASTAR TEKNİĞİ	41
5.1.1. Tanımı.....	41
5.1.2. Astar Uygulama Teknikleri	42
UYGULAMA FAALİYETİ	45
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	47
MODÜL DEĞERLENDİRME	49
CEVAP ANAHTARLARI	51
KAYNAKÇA	53

AÇIKLAMALAR

KOD	215ESB133
ALAN	Seramik ve Cam Teknolojisi
DAL MESLEK	Tornada Form Şekillendirme
MODÜLÜN ADI	Dekoratif Uygulamalar
MODÜLÜN TANIMI	Çark tornada şekillendirilmiş silindirik kap üzerinde(yarı mamul) dekorlama tekniklerini uygulamakla ilgili bilgi ve becerilerin kazanıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Yarı mamul dekorlama tekniklerini kullanarak çark torna üzerinde şekillendirme ile oluşturulan silindirik formların yüzey görünümelerini zenginleştirmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile uygun ortam sağlandığında ön şekillendirilmesi tamamlanmış silindirik formlar üzerinde, dekorlama tekniklerini kullanarak çeşitli dekorlama çalışmaları yapabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Pişmemiş yarı mamul silindirik form üzerinde izleme tekniğini kullanarak dekorlama yapabileceksiniz. 2. Pişmemiş yarı mamul silindirik form üzerinde kazıma tekniğini kullanarak dekorlama yapabileceksiniz. 3. Pişmemiş yarı mamul silindirik form üzerinde parça ekleme tekniğini kullanarak dekorlama yapabileceksiniz. 4. Pişmemiş yarı mamul silindirik form üzerinde ajur tekniğini kullanarak dekorlama yapabileceksiniz. 5. Pişmemiş yarı mamul silindirik form üzerinde astar tekniğini kullanarak dekorlama yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam ve Donanım Atölye ortamı ve bu ortamda bulunan mermer masa, ahşap masa, seramik şekillendirme çamuru, elektrikli çark, basit araç gereçler; merdane, misine, bıçak, şekillendirici aletler(modelaj kalemleri), sünger, rötüş aletleri, sistire, dip alma aletleri, çeşitli doku oluşturabilecek malzemeler, ayrıca iş güvenliği ile ilgili ekipmanlar.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Tamamladığınız her faaliyet sonrasında uygulamasını yaptığınız her faaliyet için kendinizi değerlendireceksiniz. Modülü tamamladığınızda öğretmeniniz size ölçme araçlarını uygulayarak kazandığınız bilgi ve becerileri değerlendirecektir.

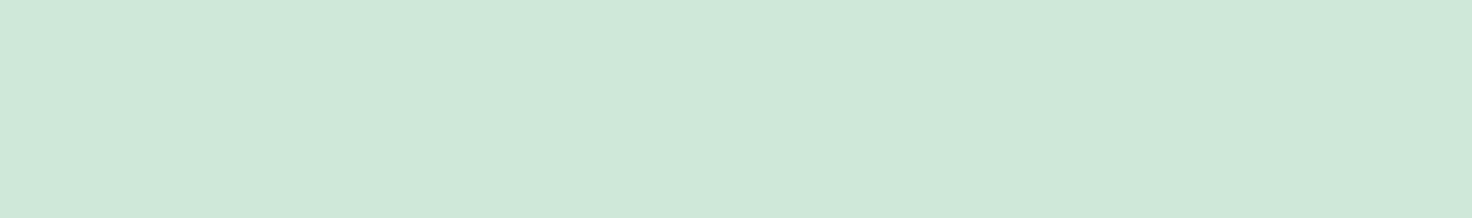
GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Topraktan mamul eşya yapımı, tarih öncesi uygarlıkların ortaya çıkmasıyla başlamış zamanla gelişip bir endüstri dalı oluşturmuştur. Aynı zamanda estetik güzellik ve işlevsellik hep birlikte düşünülmüştür. İlk çağlardan günümüze kadar geçen zamanda kullanılan dekorlama yöntemleri uygarlıkların tanımlanmasına ışık tutmuştur.

Dekoratif uygulama teknikleri bazen görsel bazen de işlevsel amaçla kullanılmışlardır. Mekanik yöntemleri kullanmayarak ya da kullanarak, hazır boya, ya da doğal renkli killerle, yapılan onlarca yöntem vardır. Bu modülde tanıtılmış dekorlama yöntemleri sadece çarkta şekillendirilmiş ürünler üzerinde sıklıkla kullanılan dekorlama yöntemleri olarak ele alınmıştır.

Bu modül size silindirik form üzerinde yarı mamulü dekorlama teknikleri ile ilgili bilgi ve becerileri kazandıracaktır. Yarı mamul, serbest yöntemle, çamur tornası, döküm ya da mekanik yollarla biçimlendirilmiş ve tekniğe uygun şekillendirme kıvamına gelmiş ürünlerdir. Böylece oluşturduğunuz silindirik formları öğrendiğiniz dekor teknikleri ile zenginleştirerek güzel ürünler oluşturabileceksiniz ve çalışmalarınız sonucunda farklı formlar üzerinde bu teknikleri kullanabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda uygun atölye şartları sağlandığında; yarı mamul üzerine dekorlama tekniklerini uygulayarak öğrendiğiniz bilgi ve becerileri oluşturduğunuz silindirik kap üzerinde kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Aşağıdaki soruları araştırarak hazırlıklı olmanız size öğretilecek modülü daha iyi kavramanızı sağlayacaktır.

- Seramik dekorlarının tarihçesini araştırınız.
- Silindirik kap üzerine uygulayabileceğiniz izleme oluşturabileceğiniz objeleri araştırınız.

Araştırmalarınız için internetten faydalanabilir, seramik dekor teknikleri ile ilgili kaynak ve katalogları inceleyebilir, vitrin, müze gibi görsel mekânlarda gözlem yapabilirsiniz.

1. YARI MAMÜL ÜZERİNDE DEKORLAMA TEKNİKLERİ

1.1. Motif

1.1.1 .Tanımı

Kendi başına bir bütün olmakla birlikte süslemenin bütünü oluşturduğu desenin bütün özelliklerini bir araya toplayan en küçük parçasıdır.

Güzel sanatların her dalında kompozisyonun temelini oluşturan öğedir.

Yan yana gelerek bir bezeme işini oluşturan ve kendi başlarına birer birlik olan öğelerden her biridir. Fransızca bir kelimedir. Tanımlardan anlaşılacağı gibi kısaca süslemeyi oluşturan bir parçadır.

1.1.2. Çeşitleri

Motif çeşitlerinden önce motifi oluşturan öğelerin kaynaklarını bilmek gerekir.
Motifi oluşturan kaynakları

- Doğal kaynaklar (insan figürleri, bitkisel, hayvansal öğeler) (Resim : 1.12-1.13)
- Soyut kaynaklar (geometrik öğeler, üçgen, daire, kare, nokta. vb.) (Resim 1.14- 1.15)
- Doğal görünümünden stilize, modernizasyon, vb.
- Geleneksel biçimlerden oluşan kaynaklar

Süsleme sanatlarının dönemlere, milletlere esas damgasını vuran, en belirgin ortak özelliğini motif ögesi oluşturur. Genellikle, bir millette ya da bölgede, aynı dönemde tüm süsleme sanatlarındaki motifler birbirine paralel özellik gösterir. Malzemenin ve tekniğin gerektirdiği küçük değişiklikler dışında motifin özü değişmez. Motiflerin gösterdiği özellikler, o bölgenin ya da milletin tarihsel süreklilik içinde süsleme sanatlarının karakterini, sanat düzeyini ve sanat anlayışını izlememize büyük ölçüde yardımcı olur. (Resim II. Süsleme Resmi ve Süsleme Sanatları Tarihi)

Motif süslemeyi oluşturan temel birimdir. Motifler bağımsız olarak kullanılacağı gibi çeşitli biçimlerde tekrarlanarak daha büyük motifler, sular, yüzey kompozisyonları elde edilebilir. Tüm tasarım işlerinde olduğu gibi yaratıcı, özgün ürünler ortaya konulmalıdır. Kompozisyon oluştururken tasarım ilkelerinden yararlanmak (tekrar-aralıklı tekrar-uygunluk-zıtlık-koram-egemenlik- denge- birlik) bilinçli ve başarılı sonuçlar yaratır (Tasarım-S.A.Alpaslan). Ayrıca yine tek bir birim oluşturup (modüler eleman) bu birimden taşıma yansıma, döndürme veya bu metotlardan birkaçının bir arada kullanılmasıyla da motifler oluşturulur. Bir motif tek başına ne denli güzel olursa olsun tasarımın bütünüyle değer kazanır (Tasarım-S.A.Alpaslan). Motif oluşturmada en önemli noktalar şunlardır:

- Amaca uygun olmalıdır.
- Motifin kaynağına uygun yöntem seçilmelidir.
- Araç gereç ve teknik olanaklar göz önünde bulundurulmalıdır.

1.1.3 Motif Oluşturma

- Motifin kullanılacağı yer,
- Motifin kullanılacağı konu,
- Motifin kullanılacağı kaynak,
- Motifin kullanılacağı teknik,
- Kullanılacak araç gereç tespit edilir.
(Parşömen kağıdı-resim kağıdı –kareli veya milimetrik kağıt- kalemler-silgi)

- Motif araştırmasına uygun büyüklükte daire, kare, oval, üçgen, dikdörtgen gibi iki boyutlu biçimlerin yardımcı çizgi olarak alınmasıyla başlanabilir.
- Birimleri yan yana getirirken aralıkların dengeli olmasına dikkat edilir.
- Birimlerin düzeninde büyük, küçük ya da farklı biçimlerin dengesine dikkat edilir.
- Monotonluğu bozacak karşıtlar oluşturulur.
- Asimetrik ya da simetrik düzenlemeler yapılabilir.
- Tam tekrar ilkesine uygun olarak elde edilen birim, ölçü ve aralığı değişmeden değişik yönlerde denenebilir.
- Elde edilen birim, aynı ölçüde fakat farklı yön ve aralıklarda tekrarlanarak denenebilir.
- Aralıklı tekrar ilkesi uygulanarak birim değişik yön, aralık ve ölçülerde denenebilir. Oluşturulan gruplar, yine kendi içinde tekrarlanabilir.
- Bezeme çalışmalarında olduğu gibi yineleme, atlama, ulama, büyütme, katlama kaydırma, serpme yöntemleri de kullanılabilir.
- Motifin düzenlenmesinde denge çok önemlidir. Motifi oluşturan parçalar ister bir biçimin belirli bir bölümüne, isterse biçimin tamamına serbest düzende yerleştirilsin, dikkat edilecek noktalar aynıdır. Önemli olan; yönde, harekette, ölçü-oran, aralık-boşlukta dengenin sağlanmasıdır. Bunlara açık-koyu, doku ve renkte eklenebilir (Mesleki Resim S.A.Alpaslan).

1.2. İzleme Tekniği

1.2.1. Tanımı

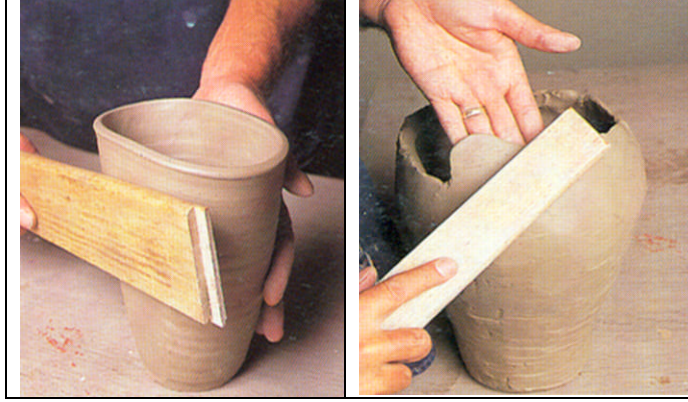
Şekillendirme işlemi tamamlanmış deri sertliğine gelen parçaların üzerlerine çeşitli biçim ve büyüklükteki nesnelere, gereçlerin bastırılmasıyla yapılan dekorlama türüdür.

İnsanoğlunun yaradılışı ile tarihlenen en eski en doğal tekniktir. İlk insanın çamura tırnağını bastırarak yarattığı ilk izler süslemenin yani dekor uygulamalarının başlangıcı olmuştur.

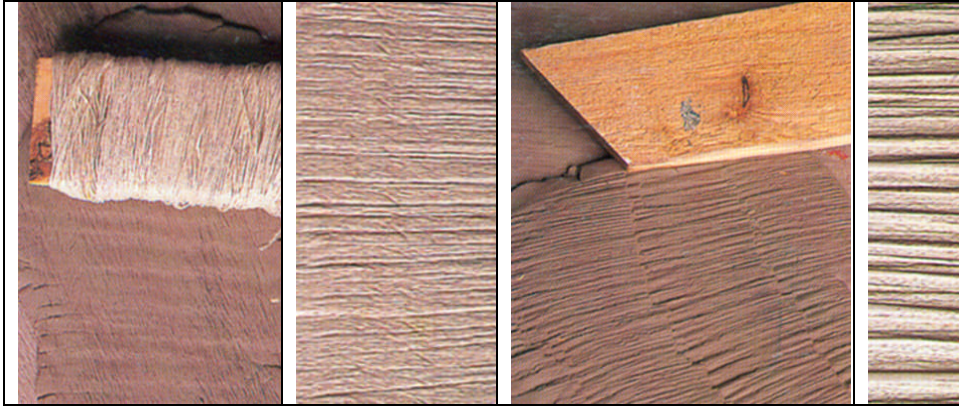
Düz yüzeylere, hacimli parçalara ve turnet üzerindeki hareketsiz parçalara yani her türlü ürüne uygulanabilen uygulanması en kolay ve en hızlı üreyebilen dekorlama yöntemlerinden biridir.

Kullanılabilecek araç gereçler sınırsızdır. Bu amaçla özel olarak tasarlanmış şimsir, kemik, metal, plastik araçlar, uygun taş parçacıkları, çeşitli bitkiler, kuru dallar, deniz kabukları, zincir, irili ufaklı parçacıklar, dokulu kumaşlar, dantel parçaları, metal, alçı vb. kullanılır. Her türlü malzemeden yapılabilecek izleme ruletleri, yüzeyde doku bırakan her türlü tahta parçaları kısaca üzerinde doku bulunan her türlü malzeme ile iz dekoru uygulaması yapılabilir (Resim: 1.1 – 1.2).

İzleme dekorlarının uygulanmasında ıstampa da denilen bir çeşit dekor mühürlerinden de faydalanılır. Yaş çamur üzerine uygulanmak istenen motif, seçilen malzemenin üzerine oyulur. Malzemede kauçuk, ahşap alçı kullanılabilir (Resim 1.3 1.4).

Resim 1. 1: Çeşitli doku bırakan araçlar

Resim 1. 2: Çeşitli doku bırakan araçlar

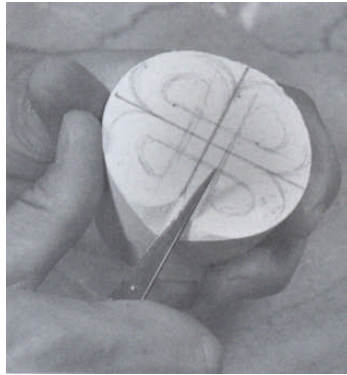

Resim 1. 3: Rulo mühür ve izi

Resim1. 4: İz dekoru uygulaması

İzleme ile dekorlandırılmış ürünlerin bisküvi pişiriminden sonra sırlanmasında her türlü sır uygulanabilir. Sadece opak sır kullanılacaksa dikkatli olunmalıdır; çünkü girintili çıkıntılı aralıkları doldurarak motifin bütünlüğü bozabilir. O yüzden şeffaf sırlar dekoru daha net gösterebileceği gibi renkli angoplar veya sır altı boyalar kullanılıp yüzey silindiğinde, yüksek kısımlar silinerek oyuk kısımlardaki boya ya da astarın birikmesi sonucu açık koyu farklılığundan güzel sonuçlar çıkartılabilir.

Resim1. 5: Alçı mührünü oluşturma

Resim1. 6: Alçı dekor mührerler

Resim1. 6: Alçı dekor mührün uygulanması

Resim1.7: Alçı dekor mühürlü form

Resim1. 8: İz dekoru uygulamaları

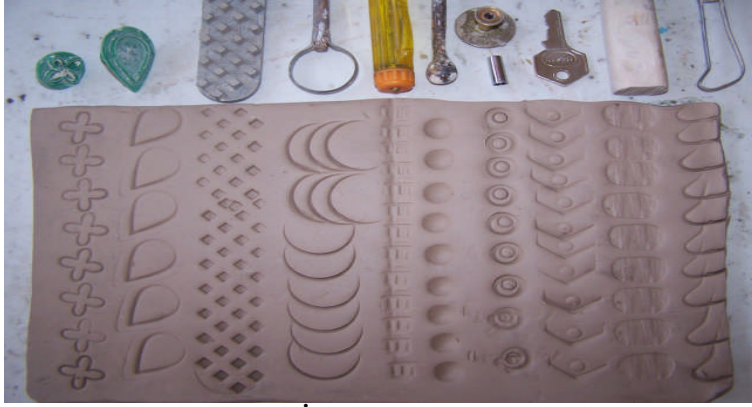

Resim1. 9: İz dekorlu form

1.2.2. Uygulama Tekniği

İzleme dekorunun uygulanacağı formda kullanılan çamur, dekorun özelliğini yansıtması açısından önemlidir. Yüzeyde dokusal girintili çıkıntılı yapılar deseni fazla belli etmeyebileceği gibi şamotlu çamurlarda da çamurun özelliğinden dolayı çapaklar oluşabilir.

İzleme dekorlarını uygulamak için en iyi kıvam, formun deri serliğinde olmasıdır. Yumuşak çamur üzerinde izlemeler bozuk gözükebileceği gibi kuruya yakın olması durumunda da çatlama ve çapklanmalar oluşabilir. En uygun kıvam yine de denenerek bulunabilir.

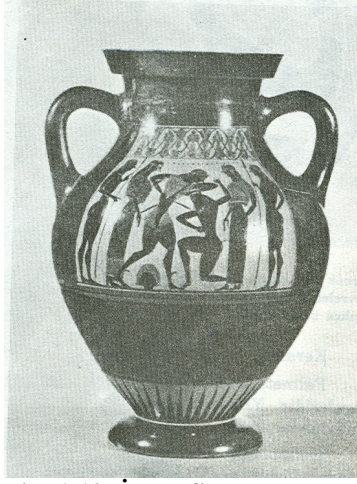
Resim 1.11: İz oluşturan çeşitli araçlar

Bundan sonra yapılacak olan mümkün olduğunca farklı izleme örnekleri yapabilmek için araç gereci temin etmektir. Bunların neler olabileceği yukarıda da söylediğimiz gibi sonsuzdur. Ulaşabileceğiniz tüm malzemeleri belli bir motif yaratma kaygısı gütmeyen çamur plaka üzerine bastırarak doku etkilerini izleyiniz.

Bu çalışmadaki teknik beklenti, çamur üzerinde ulaşabileceğiniz, amacınıza, zevkinize uygun sınırsız olanakları yakalayabilmektir.

Formunuzun rötuşunu yapmak için tamamen kurumasını bekleyiniz. Bu arada direkt güneş ışığı ya da ısıtma kaynağından faydalanmadan doğal ve yavaş bir şekilde kurumasına özen gösteriniz.

Kuruyan silindirik formu, nemli süngerle çok hafif (sadece gerekli kısımları) rötuşlayınız. Rötuşu sert yapmaktan kaçınınız aksi takdirde izlemelerin doku etkilerini yok edebilirsiniz.

Resim 1.12: İnsan figürlü kap

Resim 1.13: hayvan kaynaklı kap

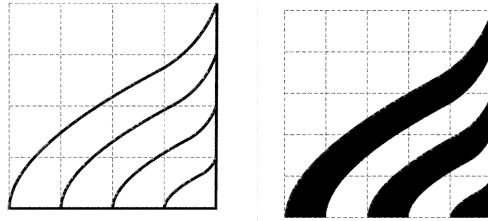

Resim 1.14 -1.15: Soyut kaynaklı (geometrik) kaplar

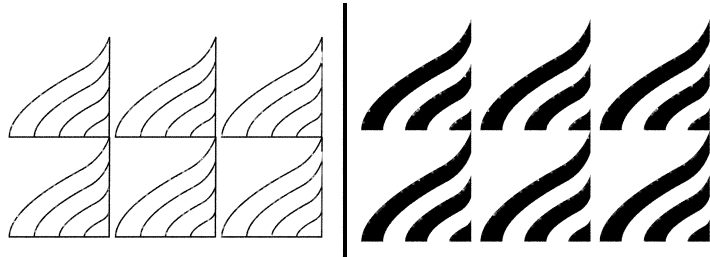
UYGULAMA FAALİYETİ 1

Aşağıdaki işlem basamaklarından faydalanarak yeni birim motif araştırmaları yapınız. Çizdiğiniz motiflerden yola çıkarak izleme dekor tekniğinde uygulayabileceğiniz yeni motifler oluşturunuz.

- Araç gerecinizi hazırlayınız.
- Eskizleriniz arasından kullanacağınız birim motifinizi tespit ediniz.

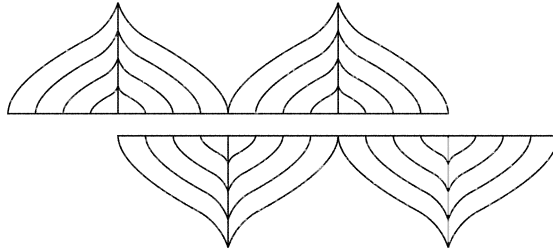

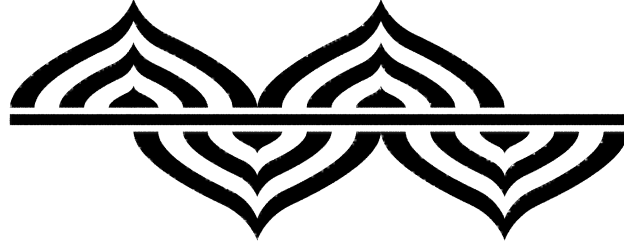
- Tam tekrar ilkesine uygun olarak motifleri yan yana getiriniz.

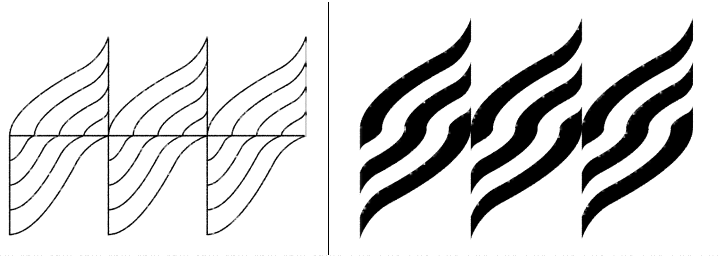
Birimleri yan yana getirirken aralıkların dengeli olmasına dikkat ediniz. Değişik yönlerden tam tekrarı tekrarlayınız.

- Tekrar ilkesine uygun olarak motifleri yan yana getiriniz.

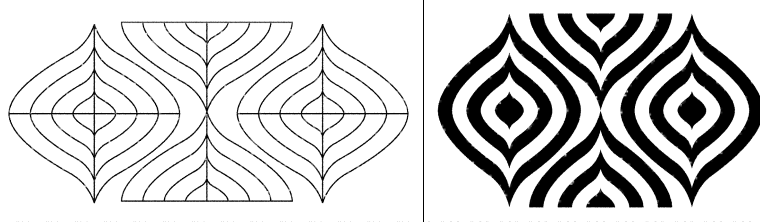

Öneri: Tekrar ilkesine uygun olarak örnekleri çoğaltabilirsiniz.

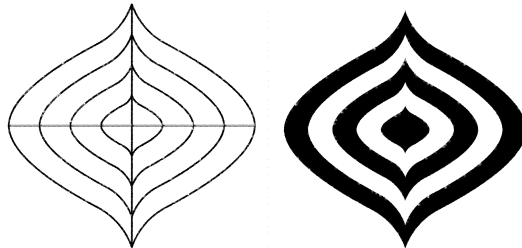

Biçim, yön, ölçü, aralıklardaki değişik düzenlemeler ile örnekleri farklılaştırıp çoğaltabilirsiniz

➤ Aralıklı tekrar ilkesine uygun olarak motifleri oluşturunuz.

Motifleri simetrik ve asimetrik kullanarak motifleri oluşturunuz

UYGULAMA FAALİYETİ 2

Aşağıdaki işlem basamaklarından faydalanarak plaka üzerinde **iz dekorunu** uygulayınız.

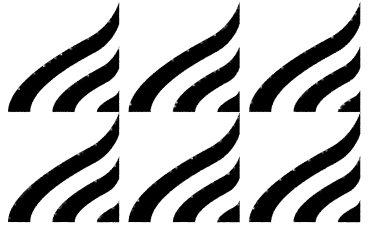
İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araç ve gereçlerinizi hazırlayınız. ➤ İş önlüğünüzü giyiniz. ➤ Doku özelliği verecek malzemeleri temin ediniz. ➤ Daha önceden şekillendirerek uygun kurulukta muhafaza ettiğiniz silindir kabı hazırlayınız. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Malzemelerinizi silindir kap üzerine bastırarak iz oluşturunuz. ➤ Oluşturduğunuz izleri kontrol ediniz. ➤ Silindir formun rötuşunu yapınız. ➤ Formu kuruması için uygun koşullardaki ortama kaldırınız. ➤ Çalıştığınız yeri ve kullandığınız malzemeleri temizleyiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışacağınız ortamı hazır hale getiriniz. ➤ Formunuzun uygun kurulukta olmasına dikkat ediniz. <p>Güvenlik tedbirlerini alınız.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Doğru ve temiz çalışmaya özen gösteriniz.

UYGULAMA FAALİYETİ 3

120x150 ölçülerinde hazırlayacağınız silindir kap üzerinde aşağıda istenen kriterlere uygun motif (birim) oluşturarak tasarım ilkelerini de dikkate alarak yapacağınız düzenleme ile izleme dekorunu uygulayınız.

Kullanılacak Araç Gereçler

- Parşömen kağıdı -resim kağıdı – kareli veya milimetrik kağıt
- Kalem-silgi
- Plastik çamur
- Modelaj kalemi
- İz oluşturacak kalıp
- Sünger
- Sistire
- Misine

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araç ve gereçlerinizi hazırlayınız. ➤ İş önlüğünüzü giyiniz. ➤ Daha önceden şekillendirerek uygun kurulukta muhafaza ettiğiniz silindir kabı hazırlayınız. ➤ Yarı mamul üzerine uygulayacağınız izleme dekoru için oluşturduğunuz motiflerden uygun olana karar veriniz. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Silindir kap üzerinde motif uygulaması yapılacak yerleri belirleyiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışacağınız ortamı hazır hale getiriniz. ➤ Güvenlik tedbirlerini alınız.

- Araçlarınızı kullanarak motifi silindir üzerinde iz oluşturarak uygulayınız.
- Oluşturduğunuz izleri kontrol ediniz.
- Silindir formun rötuşunu yapınız.
- Formu kuruması için uygun koşullardaki ortama kaldırınız.
- Çalıştığınız yeri ve kullandığınız malzemeleri temizleyiniz.

- Elinizle çamur plakaların üzerini kirletmeyiniz
- **DOĞRU VE TEMİZ ÇALIŞMAYA ÖZEN GÖSTERİNİZ.**
- bk. Kurutma modülü

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Bu faaliyet sonunda kazandığımız bilgileri aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki soru cümlelerinin başına doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) İzleme dekoru insanoğlunun yaradılışı ile tarihlenen en eski en ilkel tekniktir.
2. ( ) Dekorun uygulanışında kullanılabilir araç gereçler sadece ahşap araçlardır.
3. ( ) İzleme dekorlarının uygulanışında istanpa denilen bir çeşit mühür kullanılır.
4. ( ) İzleme dekorlarının uygulanmasında kullanılan çamurun kıvamı yumuşak, plastik olmalıdır.
5. ( ) Kendi başına bir bütün olmakla birlikte süslemenin bütünü oluşturan ve bütün özelliklerini bir araya toplayan en küçük parçasına motif denir
6. ( ) Kompozisyon oluştururken tasarım ilkelerinden yararlanmak (tekrar-aralıklı tekrar-uygunluk -zıtlık-koram-egemenlik-denge-birlik) bilinçli ve başarılı sonuçlar yaratır.
7. ( ) Formların süslenmesinde monotonluk etkisi yaratacak motiflerin kullanılması formları daha güzel gösterecektir.
8. ( ) Süsleme sanatlarının dönemlere, milletlere, esas damgasını vuran, en belirgin ortak özelliğini motif ögesi oluşturur.

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı (Değerlendirme ölçütleri) karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar adınız.

UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyetinde kazandığınız beceriler doğrultusunda motif oluşturarak oluşturduğunuz motifi plaka üzerinde “izleme” dekor tekniğinde uygulayınız. Bu uygulamayı aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “Evet ve Hayır” kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
1. Araç gerecinizi doğru olarak seçip hazır hale getirdiniz mi?		
2. Verilen konuya uygun birim motif araştırması yaptınız mı?		
3. Birim motifinizi tespit ettiniz mi?		
4. Birimden uygulama yapacağınız dekora uygun motif geliştirdiniz mi?		
5. Plakanızı hazırladınız mı?		
6. Tekniğe uygun kurulukta olup olmadığını kontrol ettiniz mi?		
7. Plaka üzerinde motif uygulaması yapılacak yerleri belirlediniz mi?		
8. Tekniğe uygun olarak iz dekorunu uyguladınız mı?		
9. Oluşturduğunuz izlemeleri kontrol ettiniz mi?		
10. Dekorunuzu estetik açıdan değerlendirdiniz mi?		
11. Plakanızın rötuşunu yaptınız mı?		
12. Plakanızı düz ve uygun kurutma koşulları sağlayabileceğiniz ortama aldınız mı?		
13. Çalıştığınız yeri ve malzemeleri temizlediniz mi?		
14. Plakanızı belli aralıklarla takip ve kontrol ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda uygun atölye şartları sağlandığında; yarı mamul üzerinde kazıma tekniği ile dekorlama yapabileceksiniz. Öğrendiğiniz bilgi ve becerileri oluşturduğunuz seramik mamuller üzerinde kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Aşağıdaki soruları araştırarak hazırlıklı olmanız size öğretilecek modülü daha iyi kavramanızı sağlayacaktır.

- Kazıma dekorlarının tarihçesini araştırınız.
- Kazıma dekorlarında kullanabileceğiniz, malzemeleri araştırınız

Araştırmalarınız için internetle bağlantı kurabilir, seramik dekor teknikleri ile ilgili kaynak ve katalogları inceleyebilir, vitrin, müze gibi görsel mekânlarda gözlem yapabilirsiniz.

2. SİLİNDİRİK KAP ÜZERİNDE KAZIMA TEKNIĞİNİ UYGULAMA

2.1. Kazıma Tekniği

2.1.1. Tanımı

Kazıma; çeşitli yapım türleriyle şekillendirilmiş, pişmemiş yarı mamul çamur yüzeye uygulanan dekorlama türlerinden biridir. Şekillendirilmiş seramik formların rötuş işlemi tamamlandıktan sonra deri sertliğine gelmiş yüzeylere uygulanır.

Uygulama esnasında parça çok yaş ise biçim bozulmaları ve deformasyonlar olabilir. Gereğinden fazla kuru ise şekillendirme esnasında parça atmaları kopmalar olabileceği gibi sonradan telafisi mümkün olmayan hatalar meydana gelebilir.

Kazıma için özel olarak imal edilmiş sert uçlu madeni araçlar kullanır. Uygulanacak dekor serbest olarak parça üstünde oluşturulabileceği gibi önceden şablon yardımı ile hafifçe parça üzerine izlenerek de uygulanabilir.

Parçanın zedelenmemesi için uygulamada fazla bastırılmadan, güç kontrollü bir şekilde uygulanmalıdır hatta parça, yumuşak bir zemin ya da sünger üzerine konarak çalışılabilir.

Parçanın rötuşu yapılırken çapaklar iyice temizlenip tozları alınmalıdır. Renklendirme iz dekorlarında olduğu gibi sır altı veya sır üstü boyalarla yapılabilir. İstenirse dekorlu bölümlere ayrıca fırça ile renkli sır, angop veya boyalarla süsleme yapılabilir.

Akıcı sırların kullanılması kötü sonuçlar doğurabileceğinden dikkat etmek gerekir.

Kazıma dekorlarının bir başka türü sgrafittodur. Sgraffito dekorları, gerçekte, seramik eşya süslemeleriyle ilgili sınıflamada, “çiğ hamurlar üstünde dekoratif uygulama türleri” arasında geçiyorsa da, yerine göre sır, angob ya da yaş hamurlar üstündeki kazıma dekorlarında yararlanılan bir süsleme yöntemidir. Yukarıda anlatılan kazıma dekorlarından ayıran yönü dekorun içeriği yönünden tümünü kapsayan yüzeysel bir biçim araştırmasından çok, asıl desen üstünde geliştirilen çizgisel kazımlar ile çeşitli planları birbirinden ayıran konturların belirlenmesidir (bk.Resim 2.1).

2.1.2. Uygulama Tekniği

- Uygulanacak dekor şablon yardımı ile çiğ parça üzerine aktarılır.
- Kontrollü bir güç uygulayarak madeni araçlarla fazla bastırılmadan kazıma yapılır.

Resim2.1: Silindirik forma dekoru aktarma

Resim 2.2: Dekorü kazıma

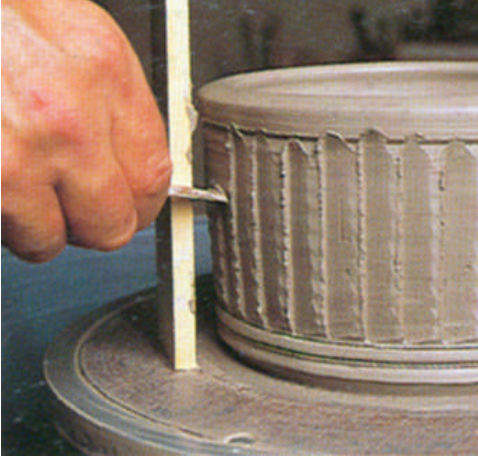

Resim 2.3 :Plaka üzerine dekor çizimi

Resim 2.4 :Kazınan yerlerin rötuşu

- Kazıma işlemi tamamlandıktan sonra parçanın rötuşu yapılır.

Resim 2.5 :Kazıma dekor uygulaması

Resim 2.6 : Kazıma dekor rötuşu

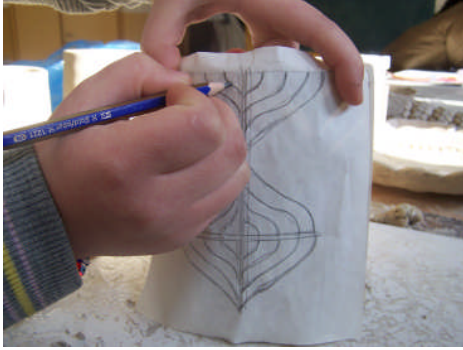
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarından faydalanarak 120 x 150 mm ölçülerinde silindir kap hazırlayınız. Üzerine oluşturduğunuz motiflerden kullanıp düzenleme yaparak kazıma tekniği ile dekor uygulayınız.

Kullanılacak Araç Gereç

- Parşömen kağıdı-resim kağıdı
- Kalem-silgi
- Silindir kap
- Modelaj kalemi
- Metal kazıma gereçleri
- Sistine

İşlem basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araç gereçlerinizi hazırlayınız. ➤ İş önlüğünüzü giyiniz. ➤ Silindir kabı şekillendirerek kazıma tekniğine uygun kıvamda kurutunuz. ➤ Yarı mamul üzerine uygulayacağınız izleme dekoru için oluşturduğunuz motiflerden uygun olana karar veriniz. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Motifi şablon yardımıyla silindir kap ➤ üzerine geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışacağınız ortamı hazır hale getiriniz. ➤ Çimdikleme ve Sıvama Yöntemi ile Form Şekillendirmek- Çamur Yoğurma Teknikleri'ne bakınız. ➤ Çamur plakalar içerisinde hava boşluğu kalmamasına dikkat ediniz. ➤ Plakalarınız uygun kurulukta olmasına dikkat ediniz.

- Kazıma aletinizi kullanarak motif kenarlarını kazıma işlemini yapınız.

- Kazıma işlemini tamamladığınızda formunuzun rötuşunu yapınız.
- Çalıştığınız yeri ve kullandığınız malzemeleri temizleyiniz.
- Formunuzu kurumasi için uygun kuruma koşullarında saklayınız.

- Güvenlik Tedbirlerini Alınız.

- Kazıma esnasında et kalınlığını sürekli kontrol ediniz.

- .
- Kazımayı plakanın he yerinde eşit yapmaya özen gösteriniz.

- Motifin dış kenarlarından gidip kazıma işleminizi yapabileceğiniz gibi motifin iç kısmında da kazıma işlemini yapabileceğinizi unutmayınız.

- **Kurutma** modülüne bakınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandığınız bilgileri, aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki soru cümlelerinin başına doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( ) Kazıma işlemi şekillendirilmiş seramik formların rötuş işlemi tamamlandıktan sonra deri sertliğine gelmiş yüzeylere uygulanır.
2. ( ) Kazıma için özel olarak imal edilmiş sert üçlü madeni araçlar kullanılır.
3. ( ) Uygulama esnasında parça çok yaş ise daha iyi sonuçlar alınabilir.
4. ( ) Gereğinden fazla kuru ise şekillendirme esnasında kırılma ve kopmalar olabilir.
5. ( ) Kazıma dekorlarının bir başka türü sgrafittodur.
6. ( ) Kazıma dekoru yüzeysel bir biçim araştırmasından çok, asıl desen üstünde geliştirilen çizgisel kazımalar ile çeşitli planları birbirinden ayıran konturların belirlenmesidir.
7. ( ) Parçanın zedelenmemesi için uygulamada güç kontrollü bir şekilde uygulanmalıdır.
8. ( ) Renklendirmede akıcı sırlar kullanmak güzel sonuçlar verecektir.

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı (Değerlendirme ölçütleri) karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyetinde kazandığınız beceriler doğrultusunda motif oluşturunuz. Motifinizi plaka üzerinde kazıma tekniği ile dekorlayınız. Bu uygulamayı aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “Evet veya Hayır” kutucuklarına (X)işareti koyarak kontrol ediniz.

İşlem No	DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
1	Araç gerecinizi doğru olarak seçip hazır hale getirdiniz mi?		
2	Verilen konuya uygun birim motif araştırması yaptınız mı?		
3	Birim motifinizi tespit ettiniz mi?		
4	Birimden kazıma tekniği dekoruna uygun motif geliştirdiniz mi?		
5	Plakanızı hazırladınız mı?		
6	Tekniğe uygun kurulukta olup olmadığını kontrol ettiniz mi?		
7	Motifi plaka üzerine geçirdiniz mi?		
8	Kazıma tekniği ile dekoru uyguladınız mı?		
9	Oluşturduğunuz kazımaları kontrol ettiniz mi?		
10	Dekorunuzu estetik açıdan değerlendirdiniz mi?		
11	Plakanızın rötuşunu yaptınız mı?		
12	Plakanızı düz ve uygun kurutma koşulları sağlayabileceğiniz ortama aldınız mı?		
13	Çalıştığınız yeri ve malzemeleri temizlediniz mi?		
14	Plakanızı belli aralıklarla takip ve kontrol ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda uygun atölye şartları sağlandığında; yarı mamul üzerine parça ekleme tekniği ile dekorlama yapabileceksiniz. Öğrendiğiniz bilgi ve becerileri oluşturduğunuz seramik mamuller üzerinde kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Aşağıdaki soruları araştırarak hazırlıklı olmanız size öğretilecek modülü daha iyi kavramanızı sağlayacaktır.

- Parça eklemeli dekorların tarihçesini araştırınız.
- Parça eklemeli dekorlarda kullanabileceğiniz malzemeleri araştırınız.

Araştırmalarınız için internetle bağlantı kurabilir, seramik dekor teknikleri ile ilgili kaynak ve katalogları inceleyebilir, vitrin, müze gibi görsel mekânlarda gözlem yapabilirsiniz.

3.SİLİNDİRİK KAP ÜZERİNDE PARÇA EKLEMELİ DEKOR TEKNİĞİNİ UYGULAMA

3.1. PARÇA EKLEMELİ DEKOR TEKNİĞİ

3.1.1. Tanımı

Parça eklemeli dekorlar, deri sertliğine gelmiş ürünlerin üzerine süsleyici unsur ya da işlevsellik katmak amacıyla uygulanan dekorlama yöntemidir.

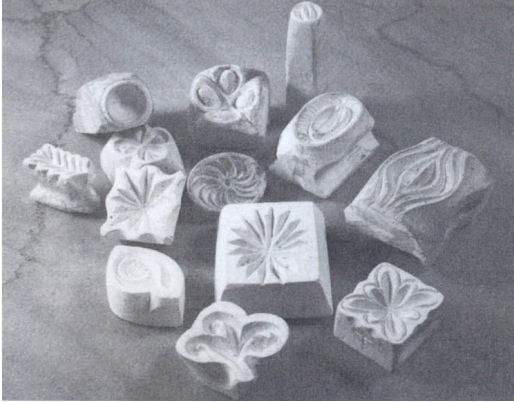
Parça eklemesiyle, ana biçimin kütleli etkisi değiştirilerek yeni bir anlatım ve biçim kazanarak plastik bir değer kazanması sağlanır. “Parça ekleme” ya da “aplikasyon” dediğimiz işlemde; ana parçadan ayrı yerde hazırlanarak sonradan eklenen parçalarla işlevsellik sağlandığı gibi bu işlem dekor amaçlı sayılmayabilir. Ayrıca yapılan uygulamalarla dekorlama yapılır.

Eklenecek parçaların hazırlanmasında aşağıdaki yöntemlerden herhangi biri uygulanır:

- Plaka halinde hazırlanan çamur üzerine önceden hazırlanmış desenler şablon yardımı ile plakaya aktarılıp sivri uçlu aletler yardımıyla oyularak çıkartılır.
- Aplike yapılacak yere çentik açılarak boza kıvamında hazırlanmış balçık çamur sürülerek parçaların yapıştırma işlemi yapılır.
- Dekor oluşturacak elamanların kalıbı alınarak, bu kalıplar içersine basılarak ya da döküm yolu ile hazırlanan parçaların arkasına çentik açılarak yapıştırma işlemi yapılır.
- Alçı üzerine sivri uçlu aletler yardımı ile desen oyularak içersine çamur basılarak oluşturulan parçaların yapıştırma işlemi yapılır. (bk. Resim 3.1-3.2-3.3-3.4-3.5)
- Serbest elle hazırlanan parçaların yapıştırma işlemi yapılır. (bk.3.4 -3.5- 3.6)
- Kalıp olarak kullanılacak malzemeler alçı, tahta, plastik olabilir.

Resim 3.1: Kalıp oluşturma Resim3.2: Ekleme parça oluşturma Resim3.3: Parça ekleme

Resim 3.4 :Farklı motif kalıpları

Resim 3.5 : Form üzerine parça ekleme

Ekleme parçaları kullanıldıkları çamurlardan ayrı renkte, ayrı türde olabilir; dikkat edilmesi gereken nokta, çamurların fiziksel özellikleri ile pişme derecelerinin aynı ya da birbirine çok yakın olmasıdır.

Yapıştırma işlemi için parçaların yapımında kullanılan çamur sulandırılarak boza kıvamında balçık haline getirilir. Gerekirse karışıma % 5-10 oranında saydam sır katılarak pişme sırasında eklenen parçaların ana gövdeye tam olarak yapışmaları sağlanır.

Aksi takdirde kuruma esnasında farklı küçülmeler yüzünden parçalar ana gövde üzerine tutunamayarak dökülebilir; bu yüzden kurutma işlemi çok yavaş yapılmalı ve her aşamasında azami dikkat gösterilmelidir. Dekor tamamlandıktan sonra tahta modelaj kalemleri ile parçalar yapıştırılırken taşan balçık fazlaları ve çapaklar temizlenir. Nemli sünger ile rötuş işlemi tamamlanır ve uygun bir ortamda kurumaya alınır.

Bu dekor tekniğinde; kullanılmış parçalarda çeşitli angoplar ya da sır altı renkleriyle süslemeler yapılarak üstlerine tek renkli sırlama yapılabilir. Ayrıca parça önce tek renkte sırlandıktan sonra eklenmiş parçaların üzeri mat parlak artistik sırlarla sırlanarak da uygulama yapılabilir ya da en son altın ve lüster fırça dekorları ile ürün süslemesi tamamlanır.

3.1.2. Uygulama Tekniği

- Yapıştırma anında taşan balçıklar modelaj kalem yardımı ile temizlenir, düzeltmeler yapılır (bk. Resim 3.7).
- Nemli sünger ile rötuş yapılarak levha kurumak üzere uygun olan kuruma ortamına kaldırılır.
- Eğer parça ekleme işlemi kalıp içine basılmak suretiyle yapılacaksa öncelikle kalıp hazırlanır.
- İçine bir miktar çamur bastırılarak düzeltme işlemi yapılır (bk. Resim 3.8).

Resim 3.7 :Kalıba levhayı basma

Resim 3.8:Levhayı kalıptan çıkarma

- Kalıp içersinden çıkartılan çamur levhanın kenarları sivri uçlu aletle kesilerek düzeltilir (Resim 3. 9)

Resim 3.9 :Levhanın fazlalıklarını kesme   **Resim3.10: dekorun arka yüzeyini çentikleme**

- Çıkarılan çamur çentiklenir ve balçık sürülür (Resim3.10).
- Silindirik kap üzerine yapıştırılır (Resim 3.11) .

Resim 3.11: Parça ekleme ile dekorlandırılmış silindirik kap

- Düzeltme ve rötuş işlemleri yapılır.
- Formun uygun olan kuruma ortamına kaldırılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

120x150 mm ölçülerinde hazırlayacağınız çamur levha üzerinde aşağıda istenen ölçütlere uygun olarak oluşturduğunuz motiflerden kullanarak yapacağınız düzenleme ile **kalıba basmak suretiyle parça eklemeli dekor tekniğini** uygulayınız. .

İşlem basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araç gereçlerinizi hazırlayınız. ➤ İş önlüğünüzü giyiniz. ➤ Daha önceden şekillendirerek uygun kurulukta muhafaza ettiğiniz silindir kabı hazırlayınız. ➤ Yarı mamul üzerine uygulayacağınız parça eklemeli dekor için oluşturduğunuz motiflerden uygun olana karar veriniz<ul style="list-style-type: none"> • Motifin alçı kalıbını hazırlayınız. • Çamur plaka hazırlayarak kalıp içerisine sıvayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışacağınız ortamı hazır hale getiriniz. ➤ Çimdikleme ve Sıvama Yöntemi ile Form Şekillendirmek- Çamur Yoğurma Teknikleri'ne bakınız. ➤ Çamur plakalar içerisinde hava boşluğu kalmamasına dikkat ediniz. ➤ Plakalarınız uygun kurulukta olmasına dikkat ediniz. ➤ Elinizle fazla bastırarak çamur plakaların üzerini deforme etmeyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plakayı alçı kalıptan çıkartınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ayırma işlemi sırasında motifleri deforme etmemeye özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sivri uçlu aletler yardımıyla motifi kenarlarından keserek çıkartınız. ➤ Hazırladığınız motifin arkasını çentikleyerek bir miktar balçık çamur sürerek form üzerine yapıştırma işlemini yapınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ .Kullandığınız balçık çamuru kıvamına uygun hazırlayınız.

- Yapıştırma esnasında taşan çamurları temizleyiniz ve formun rötuşunu yapınız.

o

- İşlemini tamamladığınızda formunuzun rötuşunu yapınız.
- Formunuzu kuruması için uygun kuruma koşullarında saklayınız.
- Çalıştığınız yeri ve malzemeleri temizleyiniz.
- Formunuzu belirli aralıklarla kontrol ediniz.

- Büyük ebatlı parçalarda hem formu hem çamur plakayı çentikleyerek balçıklayınız.
- Bağdaştırma esnasında elinizi fazla bastırıp dekoru deforme etmeyiniz.

- Temiz ve titiz çalışmaya özen gösteriniz.

- bk. Kurutma modülü

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandığınız bilgileri aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki soru cümlelerinin başına doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Parça ekleme ya da aplikasyon, dediğimiz işlemde ana parçadan ayrı yerde hazırlanarak sonradan eklenen parçalarla işlevsellik ve dekoratif özellik kazandırılır.
2. ( ) Aplike yapılacak yere balçık çamur sürmeden sadece bir miktar su ile ıslatarak yapıştırma işlemi yapmak yeterli olacaktır.
3. ( ) İçine çamur basmak için kullanılacak kalıp malzemeleri alçı, tahta metal ve plastik olabilir.
4. ( ) Çamurların fiziksel özellikleri ile pişme derecelerinin aynı ya da birbirine çok yakın olması fazla önemli olmayan bir özelliktir.
5. ( ) Gerekirse karışıma % 5-10 oranında saydam sır, katılarak pişme sırasında eklenen parçaların ana gövdeye tam olarak yapışmaları sağlanır.
6. ( ) Kuruma esnasında farklı küçülmeler yüzünden, parçaların ana gövde üzerine tutunamayarak dökülmemeleri için kuruma yavaş ve itinalı olmalıdır.
7. ( ) Parçaların zedelenmemesi için gerekmiyorsa rötuş işlemi yapılmamalıdır.
8. ( ) İkinci pişirmede yaldız ya da lüster kullanmak güzel sonuçlar verir.

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı (Değerlendirme ölçütleri) karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

UYGULAMALI TEST

Öğrenme Faaliyeti-1’de kazandığınız beceriler doğrultusunda silindir form üzerinde “Parça Eklemeli Dekor” tekniğini uygulayınız. Bu uygulamayı aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler“Evet ve Hayır" kutucuklarına (X)işareti koyarak kontrol ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
1. Araç gerecinizi doğru olarak seçip hazır hale getirdiniz mi?		
2. Verilen konuya uygun birim motif araştırması yaptınız mı?		
3. Birim motifinizi tespit ettiniz mi?		
4. Birimden uygulama yapacağınız dekora uygun motif geliştirdiniz mi?		
5. Silindir formunuzu hazırladınız mı?		
6. Formunuzun kuruluk derecesinin tekniğe uygun olup olmadığını kontrol ettiniz mi?		
7. Parçaları kesmek için çamurdan levha açtınız mı?		
8. Hazırladığınız çamur levhayı alçı kalıp üzerine bastınız mı?		
9. Sivri uçlu aletler ile motifi kenarlarından keserek ayırdınız mı?		
10. Motifin arkasını çentikleyerek balçık çamur sürdünüz mü?		
11. Parçalarınızı silindir üzerine adapte ettiniz mi?		
12. Taşan çamurları temizleyerek rötuşunu yaptınız mı?		
13. Formu düz ve uygun kurutma koşulları sağlayabileceğiniz ortama aldınız mı?		
14. Çalışmanızı estetik ve teknik yönden doğruluğunu incelediniz mi?		
15. Çalıştığınız yeri ve malzemeleri temizlediniz mi?		
16. Formunuzun kurumasını belli aralıklarla takip ve kontrol ettiniz mi?		

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında; yarı mamulü ajur tekniği ile dekorlama yapabileceksiniz. Öğrendiğiniz bilgi ve becerileri oluşturduğunuz seramik mamuller üzerinde kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Aşağıdaki soruları araştırarak hazırlıklı olmanız size öğretilecek modülü daha iyi kavramanızı sağlayacaktır.

- Ajur dekorlarının tarihçesini araştırınız.
- Temel sanat eğitim derslerinde uygulayacağınız çalışmalarını, ileride size motif oluşturabilecek kaynak olarak düşünerek inceleyiniz.
- Ajurlu dekorlarda kullanabileceğiniz, malzemeleri araştırınız.

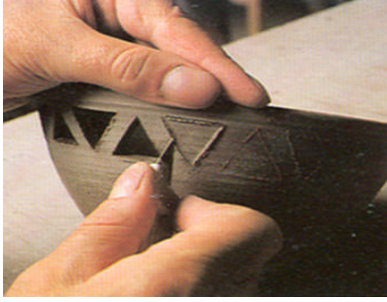
Araştırmalarınız için internetle bağlantı kurabilir, seramik dekor teknikleri ile ilgili kaynak ve katalogları inceleyebilir, vitrin, müze gibi görsel mekânlarda gözlem yapabilirsiniz.

4. SİLİNDİRİK KAP ÜZERİNDE AJUR DEKOR TEKNİĞİNİ UYGULAMA

4.1. AJUR TEKNİĞİ

4.1.1. Tanımı

Seramik formlar şekillendirildikten sonra yaşken oyulması, suretiyle yapılan dekorlama yöntemidir. Dilimize delik işli motifli kumaş işlemeciliğinden girmiş bir sözcüktür. Yaş çamur üzerinde yerleştirilmiş dekoratif biçimlerin kesilmesi ve delikler oluşturacak şekilde oyulması suretiyle oluşturulmuş dekorlardır (bk. Resim 4.1 -4.2).

Resim 4.1: Ajur tekniği uygulaması

Resim 4.2: Ajur dekorlu kase

Serbest elle, döküm yöntemiyle, torna ya da çarkta çekilerek hazırlanmış her türlü yarı mamul seramik ürünlere uygulanabilir. Uygulanması teknik ve sabır gerektiren bir yöntemdir. Tarihi en eski ye dayanan tekniklerden bir tanesidir. Uygulanma aşamasında dikkat edilecek hususlar:

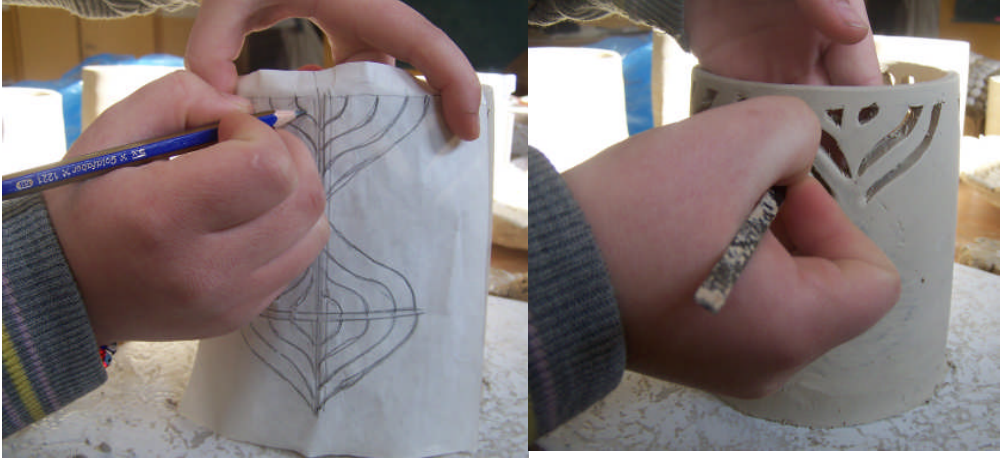
- Oyma esnasında ana gövdenin fiziksel direnci azalacağından pişme sırasında ve pişme sonrasında dayanıklılığının korunması hatta artması için pekişme yeteneği yüksek çamurların kullanılması gereklidir.
- Şekillendirilmiş çamurun kuruluk derecesi çok önemlidir. En uygun kuruluk çamurun deri sertliğine ulaştığı andır. Yeterince kuru olmayan mamuller dekorlama esnasında deforme olabilir ayrıca rötuşlama sırasında sorun çıkartabilir.
- Gereğinden fazla kurumuş mamullerin dekorlanması ise imkânsız gibidir, kopma ve kırılmalar oluşabilir.
- Yarı mamulün uygun kuruluğunu tayin ederek çalışmaya başladığında çalışmayı bitirinceye kadar bunu muhafaza etmek ayrıca önemlidir.
- Yarı mamulün et kalınlığını doğru tayin etmek önemlidir.
- Dekorlamanın hatasız olabilmesi için kullanılan malzemenin keskin sivri ve ince uçlu olması gereklidir.
- Rötuşlama sırasında formun direncini azaltmamaya azami özen gösterilmelidir.

Ajur dekorları sanatsal tek parçaların dekorlanmasında daha elverişli bir yöntemse de endüstriyel parçaların dekorlanmasında da kullanılabilir; ancak üretimin seri olarak devam edebilmesi için kalıp üzerinde çalışmalar yapılabilir. Döküm ürünlerde, seri üretim daha uygundur. Dekor ana çizgileriyle çekirdek alçının üzerine çizilir ve kalıbı alınır. Döküm sonrasında oluşan izlerin kesilmesi suretiyle dekorlama tamamlanır. Şablon yöntemi de uygulanabilir.

Bu tarz dekorların sırlanmasında sır altı, sır üstü çeşitli sır uygulamaları yapılabilir.

4.1.2. Uygulama Tekniği

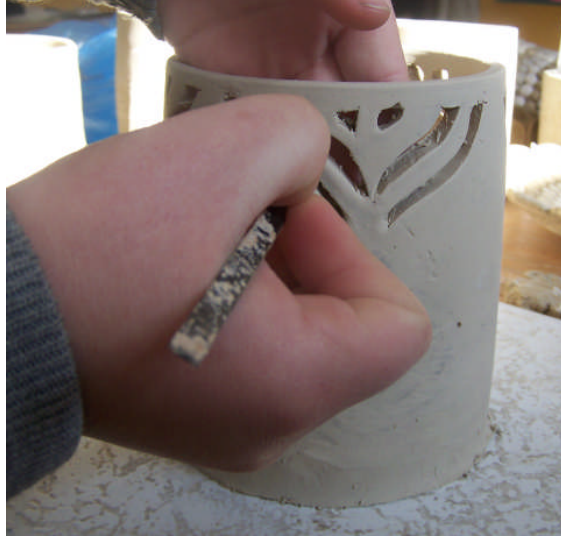
- Üzerini ajur dekoru yapacağınız silindir formunuzu hazırlayınız.
- Uygulama yapacağınız motifi araştırınız.
- Silindir form üzerinde uygulama yerini tespit ediniz.
- Uygulamayacağınız motifi silindir form üzerine geçiriniz.

Resim 4.3:Motifi silindir form üzerine aktarma

Resim 4.4:Ajur dekoru uygulaması

- Silindir formun ajur tekniği ile dekor işlemeye uygun kıvamı belirlenir.
- Sivri uçlu bir alet kullanılarak levha üzerine aktarılmış desenlerin oyma işlemi yapılır (Resim 4.4).
- Oyma esnasında çapaksız çalışılmaya özen gösterilmez.
- Rötuşlama sırasında mamul her iki taraftan ve çok hassas olarak yapılmalıdır.

Resim 4.5: Motifi silindir form üzerinde ajur tekniği ile dekorlama

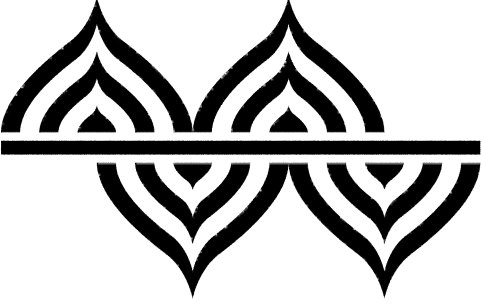
- Mamulün kuruması için uygun koşullar sağlanmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

150 x 230 mm ölçülerinde hazırlayacağınız silindir kap üzerinde aşağıda istenen ölçütlere uygun oluşturduğunuz motiflerden kullanarak yapacağınız düzenleme ile **ajur tekniğini** uygulayınız.

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda oluşturduğunuz birimden yola çıkarak oluşturduğunuz motifleri kullanarak **ajur dekor tekniğini** uygulamış olacaksınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araç gereçlerinizi hazırlayınız. ➤ İş önlüğünüzü giyiniz. ➤ Daha önceden şekillendirerek uygun kurulukta muhafaza ettiğiniz silindir kabı hazırlayınız. ➤ Yarı mamul üzerine uygulayacağınız ajur dekoru için, oluşturduğunuz motiflerden uygun olana karar veriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışacağınız ortamı hazır hale getiriniz. ➤ Çamur plakalar içersinde hava boşluğu kalmamasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Formun teknik için uygun kurulukta olup olmadığına dikkat ediniz. ➤ Motifi silindir kap üzerine geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plakalarınız uygun kurulukta olmasına dikkat ediniz. ➤ Motif seçiminde ajur tekniğinin özelliğine uygun seçim yapınız. ➤ Elinizle fazla bastırarak çamur plakaların üzerini deforme etmeyiniz.

- Sivri, ince uçlu kesici bir alet kullanarak motifi tekniğine uygun oyma ve kesme işlemine geçiniz.

- Et kalınlığını sürekli olarak kontrol ediniz.
- Ajur dekorlama işlemini tamamladığınızda formunuzun rötuşunu yapınız.

- Çalıştığınız yeri ve kullandığımız malzemeleri temizleyiniz.
- Formunuzu kuruması için uygun kuruma koşullarında saklayınız.
- Formunuzun kurumasını belirli aralıklarla kontrol ediniz.

- Çamur levhanın çok kalın veya çok ince olmamasına özen gösteriniz.
- Çapaklı kesmeye özen gösteriniz.
- Parçayı her iki tarafından rötuş yaparak çapakları yok ediniz.

- Keskin köşeleri yumuşatmayı unutmayınız.
- Kurutma modülüne bakınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandığımız bilgileri aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki soru cümlelerinin başına doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( ) Ajur tekniği yaş çamur üzerinde yerleştirilmiş dekoratif biçimlerin kesilmesi ve delikler oluşturacak şekilde oyulması suretiyle oluşturulmuş dekorlardır.
2. ( ) Dayanıklılığının korunması hatta artması için mukavemeti az çamurların kullanılması gereklidir.
3. ( ) Ajur tekniği ile dekorlama işleminde şekillendirilmiş çamurun kuruluk önemli değildir.
4. ( ) Ajur tekniği ile dekorlamanın hatasız olabilmesi için kullanılan malzemenin keskin ve sivri uçlu olması gereklidir.
5. ( ) Ajur dekorları, endüstriyel parçalar için uygun elverişli bir yöntemdir.
6. ( ) Ajur dekorlarına kafes oyma dekorları da denmektedir.
7. ( ) Ajur dekorlarında kullanılan motiflerin arasındaki boşluk, uygulama esnasında ne kadar fazla olursa form o kadar sağlam olur.
8. ( ) Ajur dekorları için her türlü sırlar uygundur.

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı (Değerlendirme ölçütleri) karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar adınız.

UYGULAMALI TEST

Öğrenme Faaliyeti-1’ de kazandığınız beceriler doğrultusunda motif oluşturunuz. Oluşturduğunuz motifi silindir form üzerinde aktararak “Ajur Tekniği”ni uygulayınız. Bu uygulamayı aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “**Evet ve Hayır**” kutucuklarına (X)işareti koyarak kontrol ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
1. Araç gerecinizi doğru olarak seçip hazır hale getirdiniz mi?		
2. İş önlüğünüzü giydiniz mi?		
3. Verilen konuya uygun birim motif araştırması yaptınız mı?		
4. Birim motifinizi tespit ettiniz mi?		
5. Birimden uygulama yapacağınız dekora uygun motif geliştirdiniz mi?		
6. Uygulama yapacağınız silindir kabı hazırladınız mı?		
7. Formun teknik için uygun kurulukta olup olmadığına dikkat ettiniz mi?		
8. Formun et kalınlığını kontrol ettiniz mi?		
9. Motifi silindir kap üzerine geçirdiniz mi?		
10. Sivri, ince uçlu kesici bir alet kullanarak motifinizi oyarak boşaltma işlemini tamamladınız mı?		
11. Kesme işlemini yaparken titiz davrandınız mı?		
12. Rötüş işlemini tekniğine uygun yaptınız mı?		
13. Formu düz ve uygun kurutma koşulları sağlayabileceğiniz ortama aldınız mı?		
14. Çalışmanızın estetik ve teknik yönden incelediniz mi?		
15. Çalıştığınız yeri ve malzemeleri temizlediniz mi?		
16. Formunuzun kurumasını belli aralıklarla kontrol ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetinde yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda uygun atölye şartları sağlandığında; yarı mamulü Astarlama Tekniği ile dekorlama yapabileceksiniz. Öğrendiğiniz bilgi ve becerileri oluşturduğunuz seramik mamuller üzerinde kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Aşağıdaki soruları araştırarak hazırlıklı olmanız, size öğretilecek modülü daha iyi kavramanızı sağlayacaktır.

- Astar dekorlarının tarihçesini araştırınız.
- Yakın çevrenizde ya da yaşadığınız yörede astar dekorlama uygulamaları olup olmadığını araştırınız. Uygulanıyorsa nasıl uygulandığını inceleyiniz.
- Rölyef dekorlarda kullanabileceğiniz malzemeleri araştırınız.

Araştırmalarınız için internetle bağlantı kurabilir, seramik dekor teknikleri ile ilgili kaynak ve katalogları inceleyebilir, vitrin, müze gibi görsel mekânlarda gözlem yapabilirsiniz.

5. SİLİNDİRİK KAP ÜZERİNDE ASTARLAMA DEKOR TEKNİĞİNİ UYGULAMA

5.1. ASTAR TEKNİĞİ

5.1.1. Tanımı

Astarlı dekor tekniği, neolitik çağlarda seramiğin tarihiyle bağdaştırabileceğimiz en eski dekorlama tekniklerindedir. Anadolu'da da Çatalhöyük ve Hacılar yöresindeki örnekler en eski astar dekorlu seramik örneklerindedir.

Kil ve suyun belirli oranlarda karıştırılması ile elde edilen ince taneli sulu seramik çamurlardır. Astarlamada amaç;

- Seramik ürünlerin dış yüzeylerinin görünümünün daha düzgün olmasını sağlamak,
- Ana gövdenin ana rengini gizlemek,
- Her türlü sır ve dekoru uygulayabilmek için zemin hazırlamaktır.

Tekniğin uygulanmasında kullanılan astar, sıvı haldeki akıcı kildir. Çoğunlukla oksitlerle renklendirilir. Kendi renkleri kullanılabildiği gibi renklendirici boyalarda kullanılabilir.

Astar, kaplayıcı olarak kullanıldığı gibi çeşitli dekor tekniklerini uygulayabilmek için de kullanılır.

Seramik uygulamalarda akıcı astarlara slip, koyu kıvamdaki astarlara ise angop denir.

Astarların hazırlanmasında ilkel, geleneksel teknikler kullanılıyorsa da hazır olarak üretilmiş angoplar da mevcuttur. Astarların kullanılmasında şırınga, puar ya da geleneksel çömlekçilerin kullandığı gibi boynuz kullanılır.

5.1.2. Astar Uygulama Teknikleri

Astar teknikleri uygulama yöntemleri şunlardır:

- Fırça tekniği ile uygulama
- Püskürtme tekniği ile uygulama
- Şablon yolu ile (kalıpla) uygulama
- Sgraffito tekniği ile uygulama
- Ebru tekniği (alaca) ile uygulama
- Mum tekniği ile uygulama
- Astar akıtma tekniği ile uygulama
- Kakma (mishima) tekniği ile uygulama

Fırça tekniği ile uygulama: İlkel kavimlerden beri kullanılan serbest fırça hareketlerine dayalı tekniktir. Doğal kıllar ve samur fırçalar kullanılabilir (Resim 5.1).

Şablon yolu ile astar uygulama: Bu teknikte astarlanacak mamulde astar değmemesi istenilen kısımlar suya dayanıklı kağıt veya benzeri malzeme ile kapatılarak mamulün kendi renginde kalması sağlanır. Tam tersi bir uygulama ile astar değmesi istenilen kısımlar açığa bırakılarak diğer kısımlar kapatılır (Resim 5. 2).

Resim 5.1 :Fırça tekniği ile uygulama

Resim 5.2: Şablon tekniği ile uygulama

Sgraffito tekniği ile astar uygulama: Deri sertliğinde mamul; daldırma, püskürte, akıtma veya fırça ile astarlandıktan sonra zıt renkte başka bir astarla kaplanır. Daha sonra yardımcı aletler kullanılarak kazıma işlemi yapılır. Dekoratif özelliği estetik açıdan zengin olan dekorlama türüdür.

Ebru tekniği ile astarlama: Çömlekçi dilinde “alaca” halk dilinde “ebru tekniği” denilen bu teknikte turnet üzerindeki ürün yüzeyine birkaç renkte astar şırınga ile sıkılır ya da sabit durumdaki mamullere, mermer görünümü verecek şekilde uygulamalar yapılır. Çömlekçilerin çok kullandığı bir astarlama yöntemidir. Astarların krem yoğunluğunda ayarlanarak kullanılması önemlidir (Resim 5.3 - 5.4).

Resim 5.3: Ebru tekniği ile astarlama

Resim 5.4:Plakayı ebru tekniği ile astarlama

Mum tekniği ile astar uygulama : Deri sertliğindeki ürünlere, eritilmiş mum veya balmumu sürülmesiyle kullanılan tekniktir. Bu sırada mumlanan kısımlara astar değmeyeceğinden birinci pişirimden sonra renksiz kalan kısımlara farklı dekorlamalar yapılabilir (Resim 5.5-5.6).

Resim 5.5 : Formu mumlama

Resim 5.6:Muylama tekniğini astarla uygulama

Astar akıtma tekniği ile uygulama:_Çömlekçilerin kullandığı geleneksel bir astarlama yöntemidir. Ebru tekniğinde olduğu gibi krem kıvamındaki farklı renkteki astarlar şırınga ile deri sertliğine gelmiş ürünler üzerine uygulanır(Resim 5.7).

Resim 5. 7:Fırça ile astar akıtma

Aşağıda Pazaryeri –Kınık Köyü’ne ait akıtma dekorunun uygulandığı örnekler görülmektedir Resim (5.8 – 5.9).

Resim 5.10: Akıtma dekorlu saksı

Resim 5.11: Akıtma dekorlu kupa

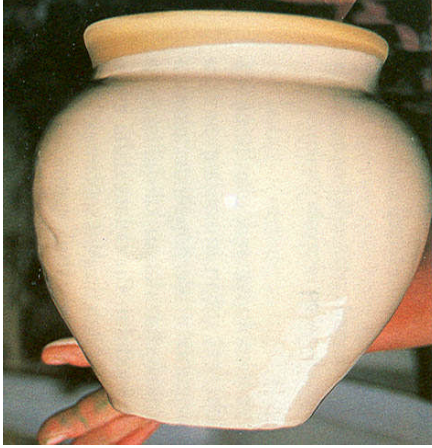
Kakma (Mishima) ile astar uygulama: Bu teknikte deri sertliğine gelmiş seramik mamul kazınarak motifler oluşturulur. Bu oyuk kısımlara astar doldurularak kuruması beklenir daha sonra kazınan ve doldurulan yüzey ile mamulün yüzeyi silinerek bir seviyeye getirilir. Birinci pişirimden sonra şeffaf sırlarla sirlenerek dekorlar tamamlanır.

Püskürtme tekniği ile astar uygulama: Deri sertliğinde ya da kurumuş seramik ürünler üzerine kullanılır. Ürüne degrade geçişlerle dekoratif özellikler kazandırılabilir. Kıvamını ayarlamak ayrıca önemlidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarından faydalanarak **Akıtma astar** tekniğini uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araç gerecinizi doğru olarak seçip hazır hale getiriniz. ➤ İş önlüğünüzü giyiniz. ➤ Çalışma ortamınızı hazır hale getiriniz. ➤ Formunuzu astarlamaya hazır hale getiriniz. ➤ Deri sertliğine gelmiş ürünü açık renk astar ile astarlayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışma ortamınızı hazır hale getiriniz. ➤ Bisküvi ürününüzü nemli bez ile silerek tozunu almayı unutmayınız. ➤ Kullanacağınız astarların kıvamının doğru olduğundan emin olunuz. ➤ Ürününüzün her yerinin açık renk astar ile astarlanmış olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ürünleri daha önceden oksitlerden hazırlanmış boyalar yardımı ile dekorlama işlemine başlayınız. ➤ Kullanacağınız boyayı fırça ile astarın üstüne hafifçe tamponlayarak yüzeyde akmasını sağlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oksit boyayı tamponlama işini turnet üzerinde yaparsanız

- Astar yüzeyindeki boya özelliğinden dolayı yayılarak ağaç dalları görünümünü alacaktır.
- Malzemelerinizi temizleyiniz.
- Dekorladığınız ürünü kuruması için koşulları uygun bir ortama kaldırınız.
- Ürününüzü teknik ve estetik açıdan kontrol ediniz.

dekorlarınız dengeli olacaktır.

- **TEMİZ VE DÜZENLİ
ÇALIŞMAYA ÖZEN
GÖSTERİNİZ.**

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandığımız bilgileri aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki soru cümlelerinin başına doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( ) Astar, kil ve suyun belirli oranlarda karıştırılması ile elde edilen koyu kıvamlı çamurlardır.
2. ( ) Seramik uygulamalarda akıcı astarlara slip, koyu kıvamdaki astalara ise angop denir.
3. ( ) Astar tekniği uygulanmasında kullanılan astar, sıvı haldeki akıcı olmayan boyalardan yapılır.
4. ( ) Çömlekçi dilinde alaca, halk dilinde ebru tekniği denilen bu teknikte turnet üzerindeki ürünlere birkaç renkte astar pistole ile atılır.
5. ( ) Fırça tekniği ile uygulama, ilkel kavimlerden beri kullanılan serbest fırça hareketlerine dayalı tekniktir. Doğal kıllar ve samur fırçalar kullanılabilir.
6. ( ) Astar, ürünleri sırlamak amacı ile kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı (Değerlendirme ölçütleri) karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar adınız.

UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyeti-1 de kazandığınız beceriler doğrultusunda bisküvi ürününüzü akıtma astar tekniğine göre dekorlayınız. Uygulamayı aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri “Evet ve Hayır” kutucuklarına (X)işareti koyarak kontrol ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
1. Araç gerecinizi doğru olarak seçip hazır hale getirdiniz mi?		
2. İş önlüğünüzü giydiniz mi?		
3. Çalışma ortamınızı hazır hale getirdiniz mi?		
4. Bisküvi ürünün tozunu aldınız mı?		
5. Kullanacağınız astarların kıvamını kontrol ettiniz mi?		
6. Bisküvi ürünü önce açık renk astar ile kapladınız mı?		
7. Oksit boyayı fırça ile astar yüzeye tamponlama şeklinde sürdünüz mü?		
8. Akan kısımların temizliğini yaptınız mı?		
9. Ürünü kuruması için uygun bir ortama kaldırdınız mı?		
10. Araç gerecinizi temizlediniz mi?		
11. Çalıştığınız ortamı temizlediniz mi?		
12. Ürününüzü teknik ve estetik açıdan kontrol ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetinde yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Gerekli Malzemeler

- Plastik çamur
- Misine
- Sistire
- Modelaj kalemleri
- Sivri uçlu aletler
- Açma bezi
- Oklava
- Bıçak
- Bisküvi ürün
- Şırınga ya da puar
- Sünger
- İki farklı renkte astar
- Fırça
- Turnet
- Astar
- Oksit boyalar

PERFORMANS TESTİ (YETERLİK ÖLÇME)

Edindiğiniz tecrübeleri göz önüne alarak şekillendirme atölyesinde yarı mamul dekorlama tekniklerinin hepsini uygulayabilir ve bundan sonra yapacağınız tasarımların dekorlanmasında bunları kullanabilirsiniz. Oluşturacağınız motifleri kullanarak şekillendirme atölyesinde silindir form üzerinde dekorlama tekniklerini uygulayınız. Aşağıdaki ölçütlere göre kendinizi değerlendiriniz.

Silindirik formlar üzerinde modülde verilmiş dekorlama yöntemleri kullanılarak dekorlanmış örnekler verilmiştir. İnceleyiniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
1. Çalışma ortamınızı hazır hale getirdiniz mi?		
2. Araç gerecinizi doğru olarak seçip hazır hale getirdiniz mi?		
3. İş önlüğünüzü giydiniz mi?		
4. Tekniğine uygun olarak kullanacağınız silindir kapları hazırladınız mı?		
5. Motif için ön araştırma yaptınız mı.?		
6. Motifinizi tespit ederek uygulamalarda kullanabileceğiniz gibi düzenlediniz mi?		
7. Silindir kap üzerinde tekniğine uygun olarak izleme dekor tekniğini uyguladınız mı.?		
8. Silindir kap üzerinde tekniğine uygun olarak kazıma dekor tekniğini uyguladınız mı?		
9. Silindir kap üzerinde tekniğine uygun olarak parça eklemeli dekor tekniğini uyguladınız mı?		
10. Silindir kap üzerinde tekniğine uygun olarak ajur dekor tekniğini uyguladınız mı?		
11. Silindir kap üzerinde astar tekniği uyguladınız mı?		
12. Dekorlarını tamamladığınız mamülü kuruması için uygun kuruma koşullarını sağladınız mı?		
13. Çalıştığınız ortamı temizlediniz mi?		
14. Araç ve gereçlerinizi temizlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz kendinizi yeterli görmüyorsanız modülü tekrar ediniz. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki modüle geçmek için ilgili kişiler ile iletişim kurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYET -1 CEVAP ANAHTARI

1-	D
2-	Y
3-	D
4-	Y
5-	D
6-	D
7-	Y
8-	D

ÖĞRENME FAALİYET -2 CEVAP ANAHTARI

1-	D
2-	D
3-	Y
4-	D
5-	D
6-	Y
7-	D
8-	Y

ÖĞRENME FAALİYET 3 CEVAP ANAHTARI

1-	D
2-	Y
3-	D
4-	Y
5-	D
6-	D
7-	Y
8-	D

ÖĞRENME FAALİYET 4 CEVAP ANAHTARI

1-	D
2-	Y
3-	Y
4-	D
5-	Y
6-	D
7-	Y
8-	D

ÖĞRENME FAALİYET 5 CEVAP ANAHTARI

1-	D
2-	D
3-	Y
4-	D
5-	D
6-	Y

KAYNAKÇA

- AYTA Tülin, **Dekor Teknikleri**.
- ALPASLAR Sabiha Aker, **Tasarım Meslek Resim**, 1981.
- BIRKS Tony, **The Complete Potters's Companion**,1993.
- COSENTINO Peter,**Pottery Techniques**, London, 1996.
- COOPER EmmanEL, **Seramik ve Çömlekçilik**, Ankara, 1978.
- COBANLI Zehra, **Seramik Astarları**, Eskişehir, 1996.
- KILIÇKAN Hüseyin, **Bezeme**.
- KÜTAHYA Anadolu Meslek ve Meslek lisesi Seramik Alanı Öğrenci Çalışmaları(görüntüler)
- ROTHENBERG Polly, **Ceramic Art**, London,1972.
- SEVİM Doç.Sıdika Sibel, **Seramik Dekorları**, Eskişehir, 2003.
- SEVİM Doç. Sıdika Sibel, **Art Decor**, Ocak 1999.